

JazzButlletí

març abril 2022 Publicació de l'Associació de Músics de Jazz i Música Moderna de Catalunya

155

Resum 2021 AMJM · Nou cicle de concerts a la Deskomunal · Obituaris: Joan Vinyals, Ramon Muntaner, Barry Harris & Jordi Sabatés · Novetats discogràfiques

CulturaSegura
CulturaNecessària

LA SGAE I LA FUNDACIÓ SGAE AMB EL SECTOR CULTURAL

Al teu costat i amb més força!

Mantenim l'acció cultural, promocional,
social i assistencial

sgae
societat general d'autors i editors

fundació **sgae**

JazzButlletí

març abril 2022 Publicació de l'Associació de Músics de Jazz i Música Moderna de Catalunya

155

Sumari

Editorial	5	Obituaris > Notes i swing des del cor: Barry Harris (1929-2021)	16
Associació dia a dia > Resum · AMJM 2021	6	La importància la marquen els fets i la realitat que va crear. Ramon Muntaner (1950-2021)	18
Jazz Deskomunal	8	Jordi Sabatés (1948-2022)	19
Deu anys del cicle Jazz al Gimnazz (i de l'Associació Musical Big Band de Montbau)	9		21
¿Qué es la Mesa de Federaciones de Músicos?	10	Novetats discogràfiques	21
Articles > Retrato de un guitarrista de Barcelona	12	Empreses en conveni	22
La feina més invisible	14		

Objectius de l'AMJM:

- ▶ **Representar i defensar els interessos professionals, econòmics, laborals, socials i culturals dels seus associats.**
- ▶ **Proporcionar serveis i assessorament als afiliats, especialment en qüestions jurídiques, econòmiques i de gestió.**
- ▶ **Fer promoció de la música i activitats dels socis**
- ▶ **Treballar i col·laborar amb altres entitats i institucions per a la promoció i millora de les condicions dels músics a Catalunya, Espanya i Europa.**
- ▶ **Estimular, donar suport, promoure i impulsar totes aquelles accions i iniciatives que vagin en benefici del col·lectiu de músics.**

JAZZBUTLETÍ

EDICIÓ I REDACCIÓ **MARIA GATEU**
 COORDINACIÓ **MARIA GATEU**
 COMISSIÓ EDITORIAL **GUILLEM ARNEDO** I **NOEMÍ OSORIO**
 DISSENY I MAQUETACIÓ **MARIANA MILEI**
 CORRECCIÓ **JUDIT CANALIAS** I **JORDI CASTELLS**
 DIPÒSIT LEGAL **B-3.600/94**
 IMATGE DE LA PORTADA **SERGI GARCÍA**

L'AMJM NO S'IDENTIFICA NECESSÀRIAMENT AMB LA TOTALTAT DE LES OPINIONS EXPRESSADES EN ELS ARTICLES DE COL·LABORADORS QUE RECULL AQUESTA PUBLICACIÓ.

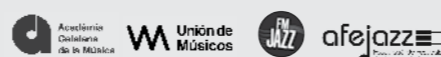
JUNTA DIRECTIVA

PRESIDENT **GUILLEM ARNEDO**
 VICEPRESIDENT **ARECIO SMITH**
 SECRETARIA **NOEMÍ OSORIO**
 TRESORER **IGNASI TERRAZA**
 VOCALS **DICK THEM** I **PAU BOMBARDÓ**
 COL·LABORADORS ESPECIALS **DANI MOREN**, **VICENS MARTÍN**,
SABINA WITT, **MARIO ROSSY**, **FRAN SUÁREZ**
NÚMERO DE SOCS 275
 GERENT **ANNA VEIGA**
 COMUNICACIÓ **IRENE COLLADO** I **MIRIAM MARINÉ**

COL·LABOREN:

L'AMJM FORMA PART DE:

AMJM
 ASSOCIACIÓ DE MÚSICS
 DE JAZZ I MÚSICA
 MODERNA DE CATALUNYA

PASSEIG COLOM, 6 · LOCAL 4 · 08002 BARCELONA
 TEL.: 93 268 47 36
 HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC: DE DILLUNS A DIJOUS
 DE 9.30H A 14.30H
 amjm@amjm.org · www.amjm.org

Arrenca l'Estatut de l'Artista

Després de mesos de reunions amb els ministeris de Cultura, Treball i Seguretat Social per fi arriba el primer paquet de mesures de l'actual legislatura per l'Estatut de l'Artista: el 23 de març es publicava l'RDL 5/2022. Cal dir que l'aprovació de la reforma laboral va accelerar la tramitació de l'RDL a causa de l'eliminació del contracte per obra i servei, el que sempre hem utilitzat, i el recàrrec en la seguretat social pels contractes inferiors a 30 dies, és a dir, la pràctica totalitat dels nostres contractes.

Aquest primer paquet es materialitza en les següents mesures:

- Modificació de l'Estatut dels Treballadors per incloure al personal tècnic i auxiliar a l'RD1435/1985 que regula la relació laboral especial d'artistes en espectacles públics.
- Nova definició en l'RD1435/1985 de l'ocupador, qui contracta, com aquell qui "organitza una activitat artística" o "produeix una activitat artística".
- Es crea el contracte laboral artístic de duració determinada, que s'aplica tant a artistes com al personal tècnic i auxiliar. Un contracte que recull l'especificitat intermitent del sector artístic.
- Excepció del recàrrec en la quota de la seguretat social per als contactes artístics laborals inferiors a 30 dies.
- Per als artistes autònoms s'anuncia, però no es crea encara, la futura creació d'un tram específic per a aquells qui no arribin a uns rendiments anuals de 3.000 euros, és a dir, de 250 euros mensuals. Queda per concretar quina quota es pagarà i com es calcularan els rendiments.
- Es dona el termini d'un any per acabar de reformar íntegrament l'RD1435/1985, és a dir, reformar els articles que han quedat sense modificar en l'actual RDL.

La valoració que en fem és positiva. Es tracta d'un primer pas absolutament vital i necessari per dues raons, la primera per endreçar el sector artístic davant la reforma laboral, i la segona perquè posa les bases de les següents mesures de l'Estatut de l'Artista en matèria social i laboral dels treballadors per comte propi i aliè.

S'esperen més modificacions en la seguretat social i en l'àmbit laboral en els pròxims mesos i també en l'àmbit d'hisenda i d'educació. De fet, des de la Unió de Músics estem col·laborant molt estretament amb el ministeri de Cultura, que és l'encarregat de liderar la comissió interministerial de l'Estatut de l'Artista, i també amb el ministeri de Treball. Aprofito aquest espai per agrair la tasca, cooperació, diàleg i comprensió dels assessors dels ministeris de Cultura, Treball, Hisenda, Seguretat Social i Educació.

No voldria acabar aquest editorial sense dedicar unes paraules al nostre estimat amic i expresident Joan Vinyals, que ens va deixar el gener passat. Joan, gràcies per la teva energia, per la teva entrega, per la teva música, per la teva generositat... sense la teva etapa com a president de l'AMJM no estaríem on estem, i passos tan importants com l'Estatut de l'Artista per als músics estarien més lluny. Una abraçada allà on siguis, amic.

Guillem Arnedo · President de l'AMJM

Resum AMJM • 2021

La junta directiva

El 2021 ha estat un any molt intens. A continuació us detallem les accions principals que hem fet des de l'AMJM i en coordinació amb l'Acadèmia Catalana de la Música, on l'AMJM ostenta la vicepresidència, i de la Unió de Músics, on l'AMJM és la presidenta.

Aquest resum, extens pel que fa a línies d'acció i fites, demostra que ara més que mai és vital i imprescindible l'acció de l'AMJM i el suport de tots els socis i sòcies. L'any 2022 continuarem treballant pels músics i la nostra professió. Una abraçada,

AMJM

Hem participat en la reedició dels ajuts directes a treballadors i treballadores de la cultura de la Generalitat al mes de febrer.

Estem treballant amb la Conselleria de Cultura per reeditar els ajuts directes a treballadors i treballadores de la cultura per al mes de gener del 2022. Hem col·laborat en l'elaboració i posada en marxa del *Cens d'artistes*, del CoNCA. Hem col·laborat en l'elaboració de *l'Informe sobre contractació d'artistes en espectacles públics*, del CoNCA.

Hem col·laborat en l'elaboració del *Cens de professionals de les professions connexes de la cultura*, del CoNCA.

ACADÈMIA CATALANA DE LA MÚSICA

L'AMJM forma part de la junta directiva i té la vicepresidència de l'entitat.

Hem impulsat un manifest i una manifestació per l'empresonament de Pablo Hasél.

Ens hem reunit amb la Conselleria de Cultura i la de Treball i Afers Socials. Hem dut a terme els Premis Alicia, el documental dels Premis (*Els perfils d'Alicia*) i el Fòrum Anual 2021.

Hem dut a terme amb èxit les nostres activitats:

- 31è Festival L'Hora del Jazz (14 concerts a 9 espais diferents del territori català).
- Premis AMJM (6 premiats: Francesc Burrull, Irene Reig, Underpool, Jazz Terrassa, Fundació Privada Catalana Jazz Clàssic i Núria Feliu).
- Sons de Nadal 2021 (30 concerts a places i carrers de Barcelona).
- Hem fet tres números del Jazz Butlletí (152, 153 i 154).

Hem establert contacte amb associacions europees de músics de jazz amb l'objectiu de crear la Voice for Jazz Musicians in Europe (VJME) i hem fet una enquesta conjunta a escala europea.

UNIÓN DE MÚSICOS (UdM)

L'AMJM té la presidència de l'entitat

Hem col·laborat en les diferents pròrrogues de l'atur artistes i en la modificació dels requisits d'altres a la Seguretat Social exigides.

Hem impulsat i aconseguit la modificació de la llei general de la Seguretat Social perquè els músics i músiques contractats laboralment puguin desgravar-se de la cotització dels quilòmetres i les dietes. Estem participant en els Grups de Treball del Ministeri de Cultura per a l'Estatut de l'Artista.

Hem creat la Mesa de Federaciones de Músicos, juntament amb les federacions FAIC i FEMA, en col·laboració amb la SGAE i AIE.

Hem elaborat estudis jurídics amb propostes legislatives per l'Estatut de l'Artista. Hem dut a terme la campanya #soloesmúsica.

Ens hem reunit amb el Ministeri de Cultura, el de Treball i el de Seguretat Social; els sindicats; els partits polítics, i el sector de les arts escèniques i la música.

Jazz Deskomunal

Lluc Casares

És dijous, ja és fosc i, de manera automàtica, has sortit del metro i camines pel carrer de Sants. No és la primera vegada que fas aquest trajecte, ja fa mesos que vas descobrir aquest cicle de concerts al barri. I mira que mai t'havia interessat gaire el jazz, però el primer dia, quan hi acompanyaves la teva companya de feina, a qui li havia sobrat una entrada a causa d'un positiu d'un familiar, ja t'hi vas sentir molt bé. Al principi no entenies què era, aquest espai: hi ha una llibreria però al costat entres a una sala de concerts? Té barra? Ah, i fan menjar! Després ja vas entendre que havies entrat a la Deskomunal, un dels projectes de l'espai cooperatiu La Comunal, obert des del 2020.

El primer concert que hi vas veure va ser un duet, una cantant portuguesa i un guitarrista italià. La Marta Garrett i en Leonardo Mezzini. Vas quedar embadalida per aquests dos personatges que presentaven les cançons en català i feien adaptacions des de jazz fins a la Rosalía al seu format de veu i guitarra acústica. Al segon ja hi vas anar pel teu compte; tocava el quartet de l'Oriol Vallès. Quina música més diferent, però que captivadora! Quan els vas buscar a internet vas entendre què era, això de The Changes: un col·lectiu de sis amics que treuen els seus propis projectes en format discogràfic i programen aquest cicle. Ben interessant. Quan presenten el concert expliquen que un dels objectius de The Changes és donar visibilitat i veu a les propostes artístiques que ens ofereix l'escena jazzística actual. Això t'interessa. Al llarg dels mesos següents descobriràs, a part de la Marta Garrett i l'Oriol Vallès, l'Alba Armengou, en Pol Omedes, en Santi de la Rubia, la Lucía Fumero i els germans Casares. I quina pena no haver anat a tots els concerts; t'hauria agradat veure també l'Eva Fernández, en Joan Mar Sauqué, la Irene Reig o l'Hector Floría. Un cop a casa entres a la pàgina web de The Changes, que et redirigeix cap al seu espai a la plataforma Bandcamp. Allà veus que alguns dels grups que han actuat a la Deskomunal han tret disc, però d'altres, no, o no amb la pròpia discogràfica. The Changes intenten que a la Deskomunal hi hagi representació tant de projectes propis com de projectes externs al segell que són interessants. El cicle ofereix dos concerts al mes de manera regular, que s'alternen entre dijous i divendres. Sempre que hi has anat hi ha hagut una bona

afluència de públic i l'ambient ha estat ben distès i agradable; sembla que tothom es conegui! És ben bé que s'ha creat un punt de trobada necessari per a les amants de la música i del jazz. De fet, no havies escoltat mai tant de jazz! Has descobert que t'agrada i que a casa hi ha artistes de molt de nivell. Et pensaves que això del jazz només era a festivals com el que patrocina Voll-Damm, el de Pedralbes o els concerts al Palau de la Música, però això és mentida. De jazz n'hi ha a peu de carrer, als barris de la ciutat i per preus populars. El cicle de The Changes a la Deskomunal pretén apropar el jazz a tothom, no vol excloure'n ningú. Estàs contenta: avui veuràs al duo Enrique Oliver i Jaume Llobart. Per la poca presència mediàtica que tenen, t'has adonat, parlant amb amics músics, que són dos instrumentistes dels més venerats dins l'escena i que tenen àmplia experiència tocant amb tòtems d'àmbit internacional que només es poden veure abonant de 40 € cap amunt. Avui els veuràs per 8,50 €; increïble. Quina pena que sigui el penúltim concert del cicle, per això. Ep, però l'altre dia van dir que hi havia la voluntat que hi hagués una segona edició el curs que ve! Quina sort. A una li agrada somiar i pensar que amb una mica de suport econòmic aquest cicle podria créixer encara més i passar a ser de referència a escala estatal. D'aquesta manera podries continuar descobrint artistes de l'escena, joves que puguen amb molta força o gent amb carreres durant dècades de nivell altíssim que mai han tingut l'espai que es mereixien a casa. Va, vols una cervesa? Vaig a la barra a buscar-ne abans que s'apagui el llum de sala, que el concert està a punt de començar!

Deu anys del cicle Jazz al Gimnazz (i de l'Associació Musical Big Band de Montbau)

Jaume Duran Barquet, secretari de l'Associació Musical Big Band de Montbau

UNA BREU HISTÒRIA

La tardor del 2011 es refundà la Big Band de Montbau, que venia d'una etapa anterior difícil. Jo n'era membre i vaig ser part activa de la refundació. La nova Big Band de Montbau s'orientà cap al que és ara: un projecte sense personalismes que acull músics amateurs, semiprofessionals i professionals, orientada al foment de la música jazz i al gaudi personal dels músics i els afeccionats. La Big Band sempre havia assajat a l'antic gimnàs de Montbau, un vell equipament municipal, obsolet, que sense gaire control oficial acollia activitats variades però de cap manera regularitzades. El vell gimnàs estava, en certa manera, deixat de la mà de Déu. No és que caigués a trossos —tenia llum, aigua i lavabos en condicions—, però com a equipament de barri li calia una rehabilitació a fons. Després en tornaré a parlar, perquè és clau. Ara torno a la "refundada" Big Band de Montbau. La Big Band s'anava consolidant, de mica en mica, i ens va semblar convenient que adquirís

una certa forma jurídica. Se'ns va acudir que la podríem convertir en associació. Efectivament, vam constituir una associació en què els socis eren els músics, i alguns vam assumir responsabilitat com a junta. Va ser un veritable encert, pel que explicaré a continuació. Van arribar eleccions municipals, i els partits polítics principals van posar al seu programa electoral la rehabilitació de l'antic gimnàs. Vam rebre la notícia amb inquietud. D'una banda, ens n'alegràvem; de l'altra, teníem el neguit que l'administració municipal fes fora d'aquell espai tothom que es movia per allà dintre. A més d'assajar, a la Big Band s'hi feia ioga, tir amb arc, gralles..., d'una manera pràcticament invisible a ulls de l'administració. La grata sorpresa va venir quan el partit guanyador (CiU) va comprometre's a fer la reforma i cedir la gestió de l'espai a qui ja hi estigués treballant, però sota l'estricta condició que fos una associació legalment constituïda. I nosaltres ho érem! Així doncs, ens hi ham quedar, amb totes les de la llei, l'Associació Musical Big Band de Montbau, els companys de l'AAVV de Montbau i l'AAEFF, que, juntament amb l'Ajuntament, constituïríem l'òrgan de gestió d'aquell flamant espai. Teníem llibertat per fer-hi coses! De seguida se'ns va encendre la bombeta: aquell espai havia d'acollir concerts. Havíem d'organitzar concerts. Així va néixer Jazz al Gimnazz. Al principi ens semblava que hauríem de fer una programació amb grups amateur, de nivell

digne, però allunyats de l'esfera professional. Tanmateix, ens vam aventurar a convidar figures consolidades. Com se sol dir, el no ja el teníem. La nostra sorpresa va ser que molts d'ells van acceptar la invitació, perquè van entendre l'esperit d'una associació petita que volia fomentar la música en viu. Grans noms com ara Albert Farràs, Francesc Borrull, Laura Simó, Horacio Fumero i Ignasi Terraza van ajudar a donar relleu al nostre cartell; sense desmerèixer, evidentment, tots els altres artistes, consolidats o emergents, joves o veterans, d'enorme nivell i professionalitat que han passat pel nostre escenari. Les nostres expectatives inicials s'han superat amb escreix.

Avui els músics coneixen Jazz al Gimnazz i hi volen participar. Des del primer dia hem procurat que se sentin ben tractats. El nostre públic és fidel i respectuós amb totes les propostes que els presentem. Com a exmúsics que som, sabem que el que més valora el músic és que se l'escolti amb interès i respecte. Han estat deu anys d'enorme gaudi musical, satisfacció per la feina feta i, per sobre de tot, una manera de conèixer músics que, més enllà del seu talent, valen la pena com a persones. Ens podem vanter d'haver fet nous i bons amics. Amb les mires posades al XX aniversari, donem les gràcies a tothom qui ha fet possible l'existència de Jazz al Gimnazz i també a l'Associació de Músics de Jazz per brindar-nos aquest espai.

¿Qué es la Mesa de Federaciones de Músicos?

Manuel Aguilar, vicepresidente de la UdM

Cuando se lleva mucho tiempo en la pelea por mejorar las condiciones de un sector, una de las circunstancias que más pueden quitarle a uno la ilusión por esa lucha es asistir a una fragmentación excesiva entre los profesionales, en este caso nosotros: los músicos.

De entrada, no es que los músicos y músicas seamos especialmente aficionados a reunirnos más allá de ensayar o tocar juntos. Luego, las especiales condiciones laborales en las distintas comunidades autónomas favorecen de forma natural la preocupación por lo propio, dejando un poco de lado lo nuclear del asunto, que es aquello que es de todos. Cierto es que, como las competencias en Cultura están en gran parte transferidas a las comunidades autónomas, es difícil ver el bosque común entre tanta flor local. Por último, cada uno y cada una somos como somos: creativos, individualistas, metidos muy hacia dentro, con la cabeza llena de tensiones no resueltas, tanto en lo musical como en lo personal. Recuerdo siempre al gran músico cubano afinado en España Ernesto *Tito* Duarte, que me decía: "Mira, Manolo, cada músico es una república en pequeño, no hay nada que hacer". (Cómo te echamos de menos, *boss*...)

Y así hemos pasado gran parte de estas últimas décadas, iniciando proyectos asociativos con mayor o menor fortuna, poniendo en marc-

ha cooperativas tan bienintencionadas y útiles como acechadas por la administración, a la búsqueda siempre de una unidad de acción añorada y rara vez conseguida.

Y en estas resulta que, hace un par de años, sin duda debido a la crisis provocada por la pandemia, pero intuyo que también a causa de alguna extraña conjunción astral, un grupo de asociaciones de músicos de todo el Estado empezamos a coincidir en algunos foros. Compartíamos la misma línea de opinión, las mismas aspiraciones, similares inquietudes y además había *armonía* entre nosotros. No me canso de usar esta palabra, *armonía*, cuando hablo de la Unión de Músicos (UdM), de sus inicios y su devenir, porque su esfuerzo, nuestro esfuerzo, es la suma de tensiones y resoluciones que van sucediéndose para articular un fin bello y *armónico*.

Unión de Músicos

Son hombres y mujeres de Andalucía, Baleares, Canarias, Cantabria, Castilla y León, Catalunya, Euskal Herria, Galicia y Madrid, de muy diversas coordenadas musicales de origen, intentando juntos pulsar las teclas debidas para mover a la clase política a realizar todo lo pendiente y todo lo que las nuevas y dramáticas situaciones provocadas por la pandemia nos van demandando. Ese es el origen de la Unión de Músicos, una federación de asociaciones que responde a una necesidad, a un anhelo más bien de muchos de nosotros, que sabíamos de la necesidad ineludible de la unidad para conseguir al menos algunos de nuestros objetivos históricos: el subsidio de desempleo para músicos, la regulación laboral y fiscal que debe recoger el futuro Estatuto del Artista, la compatibilidad entre pensiones y trabajos artísticos, la justa remuneración por el *streaming*, etc.

Sin embargo, debido a esa fragmentación en distintas asociaciones que se ha venido produciendo durante décadas, si bien en UdM son todas las que están, tal vez no contáramos con todas las que son en otros sectores para abordar ciertas reivindicaciones. Hemos ido analizando diversas asociaciones de nichos concretos o alguna federación que tiene vocación transversal con otras disciplinas artísticas que podían ser necesarias en esta etapa crucial de concreción del Estatuto del Artista.

La legitimidad de representación que se ha ganado a pulso la UdM nos ha permitido además ir contrastando esta necesidad de unidad con nuestras entidades de referencia en la gestión de derechos: la AIE y la SGAE. Y así, es precisamente en conjunción con la Dirección de Relaciones Institucionales de la SGAE como se pone en marcha una iniciativa que, hasta donde yo recuerdo, es única en nuestro ámbito musical en tiempos recientes: la creación de una Mesa de Federaciones de Músicos que lleve una voz única y afinada a las comisiones de trabajo con los distintos ministerios para definir todo lo que esperamos del Estatuto del Artista.

Esta Mesa de Federaciones de Músicos está formada por la propia UdM, la federación FAIC de músicos del mundo clásico y clásico-contemporáneo y la federación FEMA, organización musical que tiene vocación transversal con otros sectores artísticos por su cercanía a la Plataforma en Defensa de la Cultura.

La concreción de esta Mesa de Federaciones ha sido muy bien recibida por el Ministerio de Cultura, que necesita interlocutar con entes lo más representativos posible de cada subsector para así evitar atender decenas de reivindicaciones contradictorias. Esa unidad de representación está muy asentada en otros ámbitos, como el de las artes escénicas, pero

es una absoluta novedad en la música, al menos en las últimas tres o cuatro décadas. La Mesa de Músicos, aunando esfuerzos y recursos, ya ha elaborado y presentado al Ministerio las propuestas legislativas que consideramos imprescindibles en asuntos como la contratación de conciertos, la definición de promotor o responsable de esos conciertos, la cotización a la Seguridad Social, la especial fiscalidad del músico o la compatibilidad de las pensiones con la totalidad de los trabajos artísticos y conexos.

Tales propuestas e informes no son una "carta a los Reyes Magos". Son documentos extraordinariamente detallados, que contienen propuestas legislativas ya redactadas con el máximo rigor jurídico, elaborados por un grupo de juristas del que podemos disponer gracias a ese esfuerzo común y al cual, por supuesto, dirigimos. También gracias a la ayuda decidida de la AIE y la SGAE, entidades que ya han explicitado su apoyo inequívoco a la Mesa de Músicos, en el fondo y en la forma.

El momento es ahora, sin duda. Nunca antes se había dado la oportunidad de, al menos, debatir la solución a nuestros problemas con una clase política que está a favor de obra y

que quiere terminar lo empezado en la primera etapa del Estatuto del Artista en 2016. No se nos oculta que el resultado final del Estatuto es incierto, que una cosa son las promesas y otra los hechos, que debe ser aprobado en esta legislatura (incluso en este año) y que la legislatura ya inicia su maniobra de aterrizaje. Pero estamos convencidos de que se van a resolver algunas cuestiones que nos preocupan a todos.

Mientras tanto, de todo ese proceso, siempre me quedará, nos quedará, el recuerdo de un momento en la historia en que fue hermoso, productivo y posible trabajar codo a codo con un grupo de músicos y músicas que ponen tiempo, preparación, capacidad y nobleza en un proyecto común que puede significar un antes y un después en el movimiento asociativo musical de nuestro país. Todo un honor y un placer, querid@s.

Retrato de un guitarrista de Barcelona

Santiago Auserón

Despedir a un músico singular, colaborador esencial y amigo tan cercano, el *mestre* Joan Vinyals, es un trago áspero y amargo. El coronavirus se lo llevó en dos semanas, arrancándolo bruscamente de un proceso de trabajo compartido en plena efervescencia, cargado de ilusión. Queríamos superar a base de coraje el obstáculo de la pandemia, de graves consecuencias para la escena musical, pero la pandemia nos ha ganado esta batalla. Joan no escuchará las mezclas del nuevo disco de la Banda de Juan Perro, ni verá terminada su última guitarra hecha a mano con las mejores maderas. La amable petición de la AMJM, entidad que él mismo contribuyó a crear y presidió durante años, me convence, no obstante, de la necesidad de precisar el alcance y la profundidad de la huella que ha dejado el guitarrista zurdo Joan Vinyals, a quien puse el apodo de "Dimoni de Gràcia", por el que ya lo conoce mucha gente a ambos lados del charco. No estaría de más que en su barrio natal engalanasen una calle con su nombre: Carrer del Guitarrista Joan Vinyals, ya lo estoy viendo. Artista precoz dotado de una energía contagiosa, artesano de lujo, sería un magnífico representante para mayor gloria de todo el gremio.

Hacia finales de la primera década del siglo, me habló de él otro grandísimo guitarrista, el *mestre* Jordi Bonell, su compinche musical desde la infancia, cuando asistí a las lecciones que daba en las pequeñas aulas del Taller de Músics del

Raval. A Joan me lo presentó poco después Maite Cardó, amiga del roquerío motero barcelonés, en el sótano de la sala El Monasterio. Josele Sangüesa, creador del grupo Caníbala, me convenció de que era justo el socio que necesitaba. Yo andaba componiendo nuevo repertorio para el retorno de Juan Perro, después de una primera fase en la que encontré resistencias prejuiciosas, por tratar de meterle al rock en español acordes alterados, además del influjo afrocubano. Desde el primer encuentro estuvo claro que el consejo era acertado. Joan era un roquero nato con pellizco negro, tenía el compás de la rumba del barrio, puesto a prueba con el ilustre Gato Pérez, y por ende había obtenido el grado superior de jazz en la ESMUC, mientras ejercía como profesor en el Taller de Músics. Había asimilado a fondo muchas experiencias, algunas junto a grandes maestros como Sean Levitt, el saxofonista Dave Liebman y el mago de las seis cuerdas John Abercrombie, a quien frecuentó en Nueva York, de cuya avanzada concepción musical éramos ambos muy devotos.

La increíble versatilidad que esa amplia experiencia le proporcionaba, sin ceder un ápice de autenticidad en uno u otro terreno, contribuyó a dar credibilidad al proyecto, a ir venciendo resistencias, a acicalar el pelaje mestizo de Juan Perro con el cepillo de la depuración. Tuvo el acierto de conducirme hasta los mejores colaboradores para formar una banda en la

que el reto artístico se vio reforzado por la amistad, lo que nos ha permitido elaborar sin prisa un repertorio selecto. Con la banda o en dúo acústico, durante más de doce años coleccionamos un tesoro de momentos vividos en México, en Cuba, en los EE. UU., en algunos escenarios del Cono Sur y en otros tantos europeos. Por ciudades y pueblos de Catalunya y de todo el Estado, mantuvimos noche a noche la misma exigencia de intensidad sonora. Con el Dimoni al lado, el lema inexcusable era la entrega total, aprovechar el calor del escenario para mezclar de nuevo los ingredientes de la canción, abrir en ella hueco para la improvisación, empujar un poco más allá sus posibilidades, conscientes de que, a falta de la facilidad mediática del negocio dominante, nuestro negocio particular era crear música original en directo y hacer partícipe a la audiencia de la emoción que proporciona el trato directo con las Musas. Joan Vinyals era un catalizador perfecto para la conjunción de poesía, música y experiencia vital. Llegamos a entendernos sin mirarnos, a concertar sin aviso previo lo que la situación exigía para extender la complicidad musical hasta el fondo del auditorio.

El resultado es que Joan Vinyals ha difundido la savia sonora de su amada Barcelona por la vieja piel de Iberia y por el Nuevo Mundo, dejando en todas partes un reguero de amigos que ahora comparten nuestra desolación. Era,

por cierto, un *indepe* convencido, con un punto de iluminado romántico, pero las discusiones con la parte mesetera del equipo durante el viaje —a veces acaloradas— no consiguieron reducir el amor fraterno, los lazos familiares que se ganó igual en Madrid que en las dos Castillas, de un lado a otro de la Cornisa (¡ay, fiestas entre amigos de las Rías Baixas!), en las vecindades de Aragón, La Rioja y Navarra, en toda Andalucía (¡noches de Sevilla, de Cádiz y de Huelva, cómo las disfrutaba!), en Extremadura, de punta a cabo de la costa mediterránea, en las Baleares y en el archipiélago canario, donde lo veneraban. Esos nombres significan momentos estelares vividos en el escenario y en la madrugada, cuando le daba la vuelta a la primera guitarra que estuviese a mano para calentar la velada con las cuerdas del revés.

Sin dejar de ser independentista, se trabajó muy finamente el cosido musical del mapa, tal vez porque le iba la castiza paradoja —no sé si más catalana que española— de estar a la vez en misa y repicando. Una noche en el centro de Valladolid, cerramos un bareto y nos pusimos a discutir sobre folclores. Joan sabía hacer patria con la delicadeza —por todos los presentes reconocida— de las melodías de su *terra*. Pero una de las asistentes se puso en pie y, dando con los nudillos sobre la barra, se largó un repertorio alucinante de antiguas coplas castellanas. Tendríais que haber visto la sonrisa enamorada con la que Joan escuchaba sin perder ripio. De cuando en cuando me miraba con los ojos como platos, haciéndose entender sin necesidad de palabras. Al salir camino del hotel, dijo simplemente: "Hosti, tú, cómo se las gastan...".

La inspiración espontánea, la alegría, el destello fulgurante que salía de su ES-335 en un

contracanto o en el solo; la franqueza y la amabilidad en el trato con colegas y seguidores de cualquier lugar y condición; su caballerosidad siempre algo insinuante con las damas; la actitud a la vez provocadora y bondadosa; la alternancia entre la celebración generosa y el difícil momento de la "ponderación" (una de sus palabras favoritas) le hicieron ampliamente merecedor de su apodo. Pero no sería justo concluir esta semblanza en clave de entusiasmo sin aclarar otro aspecto importante del trabajo del maestro: su lado metódico, aplicado y pundonoroso. No consentía que nadie se adelantase a la hora de escribir sobre la marcha los primeros papeles de las ideas en curso. Citando

aquella escena de Cantinflas en el momento de pagar una ronda, solía decir: "No se me adelantee... ¡Pero tampoco se me atrase!". Nunca puso límite a la necesidad de ensayo, más perentoria para los que no venimos de escuela de jazz. Dio un último ejemplo de oficio sugiriendo el nombre del mejor sustituto, ordenando la recopilación de su carpeta de trabajo —donde está escrita de su mano buena parte de mi repertorio— por medio de mensajes electrónicos enviados desde la UCI. Lo dicho, un trago áspero y amargo. Su noble legado es el escalón desde el que tendremos que seguir adelante. Larga vida al guitarrista Joan Vinyals, para siempre en nuestros corazones.

© Sergi García

La feina més invisible

Anna Veiga

© Sergi García

Em resulta molt estrany escriure això. I em costa molt. Em costa moltíssim, per diverses raons. La principal, que el protagonista, en Joan Vinyals, ja no hi és. No vull dir “Ens ha deixat” ni “Ha marxat”; en aquestes dues expressions hi ha un punt d’acció voluntària, encara que les circumstàncies ens obliguin a prendre la deci-

sió. I estic segura que en Joan ni volia deixar-nos ni volia marxar. Malauradament, una malaltia va decidir per ell. I ja no podem parlar dels seus plans de futur.

Però sí que podem parlar del que va fer. Molts de vosaltres heu parlat de la part artística i

creativa, i també docent. Però també és necessari parlar de la feina que es veu menys. De la més invisible, però que comporta molts maldecaps i hores de dedicació. I, damunt, no està retribuïda econòmicament i fa que siguis el focus de les valoracions d’una entitat per ser-ne la part més visible. Valoracions bones i dolentes. Afortunadament, a principis del 2000 no teníem ni idea del que eren les xarxes socials ni els *haters*.

En Joan va entrar a formar part de l’Associació de Músics de Jazz de Catalunya als anys noranta, i al cap de poc temps va entrar a formar part de la junta directiva com a col·laborador especial en l’any en què es va decidir el canvi de nom de l’associació, que va passar a anomenar-se Associació de Músics de Jazz i Música Moderna de Catalunya (AMJM). Ell sempre defensava que l’AMJM havia d’incloure diferents tipus de música, més enllà del jazz, i per això estava a favor de la referència a la música moderna.

Va ser el 2000 que va fer el pas per presentar-se com a candidat a la presidència, i va donar continuïtat a la feina feta per l’Àngel Pereira, primer, i en Ramon Quadrada, després. Com sempre que hi ha un canvi de presidència i de junta, en Joan va començar amb molta empenta i ganes de moure coses. La realitat, però —i això ho han viscut totes les persones que han format part de la junta directiva—, és que moure coses i aconseguir canvis importants és

molt difícil. Llarg i complicat. Per això parlava abans de la feina invisible; amb la presidència d’en Joan se’n va fer molta, com abans amb la de l’Àngel i en Ramon, però aquesta feina invisible no sempre es va materialitzar.

El primer amb què es va trobar va ser una cosa que ara sembla oblidada però segur que moltes persones recorden. El 2000 la Tresoreria General de la Seguretat Social (TGSS) va començar a enviar cartes als artistes (músics, actors, ballarins...) per reclamar-los unes quantitats de diners impossibles de pagar, en concepte de regularització per actuacions fetes el 1995. Havien de pagar un munt de diners obligatòriament, a canvi d’obtenir més dies de cotització, encara que no la necessitessin. Aquesta reclamació va enfortir la relació amb altres associacions d’artistes i va ser important per fer un front comú tant del sector artístic en general, com del musical en particular. Des de l’AMJM es va articular un sistema perquè els afectats poguessin contestar a la TGSS amb un model d’escrit. El resultat va ser que la TGSS va rebre un munt d’aquests escrits, en què es feia palesa la incongruència d’aquesta reclamació, tot i que venia secundada per una normativa que hi feia referència però que mai, des del 1986 s’havia posat en pràctica. Paral·lelament, es va fer una feina molt important en col·laboració amb les altres associacions, amb reunions amb el Ministeri de Treball, per demanar que aquests procediments quedessin sense efecte ni continuïtat. Finalment, la TGSS va desistir en les reclamacions. I es va produir la primera modificació de la normativa laboral en molt de temps, de manera que la regularització, que suposava ampliar el nombre de dies de cotització reconeguts a canvi d’un ingrés obligatori de quotes per part dels músics i les empreses del sector, va passar a ser un procediment voluntari (i molt

menys costós) que permetia al músic optar per abonar les quotes o no. Això s’ha mantingut fins ara i ha servit per incrementar les cotitzacions a les persones que ho necessitaven per accedir a prestacions com la jubilació.

La situació viscuda va posar en relleu la necessitat de modificar les normatives laborals i fiscals que afectaven el sector artístic. Així doncs, amb altres associacions de caràcter sindical es va començar a treballar en propostes de canvis normatius que es van fer arribar al Ministeri de Treball. I també es van començar a tenir contactes amb associacions de treballadors autònoms, tot i que la normativa indicava al músic com a treballador dependent. Malauradament, tota aquesta feina no va tenir un efecte pràctic, com hauria estat l’acceptació, per part del ministeri, dels canvis proposats. Però sens dubte va ser necessària per a les accions que s’estan duent a terme ara, 20 anys després.

La necessitat d’unió al sector va fer més estreta la relació entre les diverses associacions de músics de Catalunya i entre les existents a la resta de l’Espanya. Pel que fa a les catalanes, va ser el punt de sortida per a la Unió de Músics de Catalunya. A escala estatal, la inexistència d’associacions amb capacitat organitzativa, com era el cas de les catalanes, ho va fer més complicat, però es van fer les passes inicials anomenant-la FAM. Quin nom, per a una associació de músics de música moderna a l’estat espanyol! Tot i que cap de les dues entitats va tenir continuïtat en el temps (la crisi del 2008 hi va tenir molt a veure), també van marcar l’inici del que posteriorment ha estat la Unió de Músics. A més, es van mantenir contactes amb les administracions i campanyes per donar a conèixer la normativa legal en contractació de músics, i

per sol·licitar un cens de músics, per poder quantificar el nombre de professionals dedicats a aquesta activitat.

A l’inici de la seva presidència es va fer molt palesa la necessitat, per part del col·lectiu de músics professionals, de convalidar els seus coneixements amb una titulació oficial, donat l’inici de l’ESMUC, el curs 2001-2002. Es van fer moltes reunions per trobar una via per poder reconèixer l’experiència de tot un col·lectiu que no havia tingut la possibilitat de rebre la titulació oficial perquè no existia, però que serien mestres i referents dels alumnes que començaven la formació. Finalment, amb la presidència posterior de Max Sunyer, es va aconseguir la creació d’uns cursos especials per resoldre aquesta qüestió.

No oblidó tampoc la seva reivindicació del paper dels músics als espectacles musicals de teatre, per reclamar la necessitat de la música en viu, en comptes de la pràctica generalitzada de prescindir de la música en directe per reduir les despeses.

Va ser en la seva presidència quan van començar les mobilitzacions en contra d’una guerra (la de l’Iraq), i des de l’AMJM es va donar suport a les accions plantejades per diferents col·lectius.

Acabaré, si em permeteu, amb un apunt més personal. Gràcies, Joan, per la confiança i el respecte cap a la feina que fèiem des de l’oficina, per escoltar les nostres opinions i idees. Gràcies pels ànims en moments complicats i durs, en l’àmbit professional, però també personal. I et recordaré amb el teu somriure, ja fos a dalt de l’escenari, passant-ho bé, o quan apareixies per sorpresa i ens portaves roses el dia de Sant Jordi. Un bon record, oi?

Notes i swing des del cor: Barry Harris (1929-2021)

Albert Bover

Aquell matí del 1991 vam arribar la Irene Albar, el Mario Rossy i jo a Weehawken, barri residencial de Nova Jersey. La casa, comprada per Nica Rothschild el 1958, es veia molt moderna, Bauhaus blanca, al costat dels edificis veïns, molt més convencionals, marrons amb la bandera nord-americana presidint-los. Va ser dissenyada per un associat de Walter Gropius per a Josep von Stenberg als anys quaranta. Ens sentíem com a la pel·lícula de Billy Wilder *Sunset Boulevard* (doblada a Espanya amb un títol ben wagnerià: *El crepúsculo de los dioses*), però del jazz. Al garatge hi havia un permanentment aparcat Bentley platejat, cotxe luxós i d'una altra època del qual hi ha fotos amb Thelonius Monk i ella. Encara quedaven alguns gats, que baixaven tranquils per les escales de

la mansió, dels 206 que l'havien habitat fins a la mort de Nica, el 1988. Al saló principal es respirava història viva del jazz: dos pianos de cua; discos; elapés, un de penjat a la paret amb una dedicatòria signada per Francis Paudras; enregistraments que Paudras havia fet de concerts de Thelonius Monk i Bud Powell a París, i una bella vista al fons de Manhattan. Va sortir a la porta a rebre'ns un afable Barry Harris.

El 1991, quan això va passar, vivia a Nova York, i gràcies a la pianista Irene Albar, que el coneixia d'un seminari a Madrid, vaig tenir la sort d'anar-hi per a fer una classe conjunta en aquesta casa on Harris vivia ja des de feia molts anys, a Weehawken. Aquesta era l'antiga casa de *Pannonica* de Koenigswarter, la baronessa Rothschild (Nica Rothschild), gran admiradora i mecenes de grans músics de jazz, com Charlie Parker i Thelonius Monk, que li va dedicar el tema *Pannonica*, així com Horace Silver, que li va compondre *Nica's dream*. Allà Thelonius Monk hi va viure els últims anys de vida.

Harris ens va ensenyar, a la Irene, al Mario i a mi, moltes coses sobre el bebop i el seu particular mètode d'ensenyament, com tocar i improvisar aquesta música. Barry Harris va ser, tota la seva vida, història viva del bebop.

Després vaig tenir la sort de poder assistir a un parell de les seves *master class* col·lectives al New School. De les classes del Barry destacaria la importància del so, de cantar tot el que toques i de tocar amb bon ritme i gust; com l'articulació rítmica i la fluïdesa d'una frase són molt més importants que tocar nota a nota, gran màxima que jo tinc clara i vaig aprendre també de la nostra professora comuna de clàssic i guru, la gran Sophia Rosoff. Tots aquests aspectes podrien semblar bàsics i fonamentals, però malauradament de vegades no es tenen en compte i es prioritza demostrar com un toca un instrument, o voler guanyar per KO tècnic tocant més notes i més de pressa que ningú; o fent els temes tan complexos com sigui possible, i més seguint certes modes o concepcions molt cerebrals, però menys sentides, diria.

I sobre la relació de Harris amb Monk:

BH: Bé, Monk estava una mica malalt, aleshores [...]

TP: Així doncs, realment no es podia comunicar...

BH: No es comunicava gaire.

TP: M'has dit que una vegada et vas asseure en una habitació...

BH: Sí, una vegada vam tocar junts. Un cop que ell estava molt lúcid ens vam asseure i vam tocar *My ideal* una vegada i una altra, potser 100 cops cadascun. Ell en tocava un, i jo, un altre; ell un, jo, el següent. I ens vam anar passant la pilota durant molta estona.

D'altra banda, Harris era un pèl dogmàtic, i algunes de les seves opinions eren molt personals i no extrapolables, com el seu enfadament amb la música posterior al bop, la música modal o fins i tot la música clàssica del segle XX. Un excel·lent article molt equilibrat que us recomano, que defineix molt bé les llums i ombres del seu mètode, és el de l'extremament intel·ligent Ethan Iverson, que podeu trobar a <https://www.thenation.com/article/culture/barry-harris-obit/>. Iverson escriu:

"Tot i que el jazz és música negra, l'enorme complex militar-industrial de l'educació del jazz ha estat predominantment un producte de l'home blanc, i la música ha patit sens dubte aquest desequilibri. La música clàssica de l'Àfrica ofereix el ritme més avançat de la història de la humanitat, i la perspectiva africana és tan important per al jazz com qualsevol tipus de teoria harmònica europea. És molt més difícil explicar en un llibre de text el ritme que l'harmonia. És necessari un professional que demostrí la tradició oral en persona".

Barry Harris va ensenyar les seves teories idiosincràtiques a petits grups d'aficionats i professionals interessats a diversos centres comunitaris des del 1974 fins al mes passat a Zoom. Qualsevol podia presentar-se un dilluns a la nit i escoltar el griot parlar de l'acord disminuït durant un màxim de tres hores seguides. Al principi, tot el que necessitaves era un bitllet de 5 dòlars. A la dècada dels vuitanta, el cost va pujar a 10 dòlars i, fa menys temps, finalment havia arribat a 15 dòlars.

Després de la seva gran inspiració, el saxofonista Charlie Parker, Harris es va interessar per dos pianistes, el virtuós Bud Powell i el compositor Thelonius Monk, a més de tot el repertori familiar del Great American Songbook. Va ser aquest material el que va transmetre als alumnes. Segons la severa visió de Harris, el jazz havia de ser vocal (fins i tot les frases bop més ràpides s'havien de "parlar"), necessitava tenir una mica de blues, necessitava swing i, sí, necessitava molts acords disminuïts entrellaçats amb l'harmonia central.

Tot i que Harris podia ser un professor estricte, també irradiava amor i compassió com una deïtat bebop benèvola. Molts estudiants es van convertir en veritables creients i anaven als concerts de Harris com a membres del públic, per ajudar a difondre el missatge. Òbviament, Harris no indicaria el seu cor furtiu; aparentment, estaria immers a fer girar el seu teixit a l'escenari i, de sobte, per tota la sala, un cor de deixebles angèlics donaria suport al seu sermó amb glorioses notes guia i melodies de blues.

Al canal de YouTube BarryHarrisVideos hi ha hores i hores de Harris parlant amb estudiants del Royal Conservatory de la Haia entre el 1989 i el 1998, oferint revelacions sorprenents sobre el swing, el bebop i el blues. Aquests coneixements profunds no estan disponibles enlloc més. És com si l'ànima mateixa de l'harmonia cedís i abandonés alguns dels seus secrets.

(...) Sorprenentment, Harris havia aconseguit fer pujar la roda del temps i transcendir el seu moment històric natural. Als llibres d'història, es diu que el bebop té lloc a finals dels anys quaranta, abans de començar el seu curs a principis dels anys cinquanta. Tot i així, alguns dels millors

bebop es van gravar als anys setanta, amb Barry Harris com a director musical de facto, al mateix temps que va començar a difondre el gòspel com a professor. Àlbums de Sonny Stitt amb Harris, com *Constellation* i *Tune-up!*, són definitius, però més sorprenentment anacrònica és *Bitin' the apple*, de Dexter Gordon.

(...) Tot i que els acords disminuïts de Harris potser mai tornaran a la pràctica habitual, les generacions futures encara tenen l'oportunitat d'escalfar-se amb la seva profunda saviesa i, potser, mantenir una part d'aquesta consciència de la vella escola eterna".

Barry Harris era un dels grans *jazzmen* que, malauradament, i últimament amb la pandèmia i el confinament, no paran de marxar. *Bopper*, de l'escola de Bud Powell, però també amic i molt bon coneixedor i intèrpret de les composicions de Monk. Amb una abundant discografia a piano sol, trio i també de *sideman* en discos que són història del jazz, com a *Sidewinder*, de Lee Morgan, o els gravats amb Sonny Stitt, Dexter Gordon, Al Cohn, Charles McPherson i tants d'altres. Harris feia anys que feia classes i seminaris, on exercia com a gran mestre i transmissor d'aquesta rica tradició. Era també un dels alumnes predilectes i estimats de Sophia Rosoff, a qui va retre homenatge musical després de la seva mort, el novembre del 2017. Durant trenta anys he seguit la seva carrera, i el vaig veure diverses vegades al Village Vanguard o al nou Birland tocant *Nascimento*, aquell bell tema seu, que ja era com un himne emblemàtic que el públic corejava i acompanyava amb palmells en la seva característica melodia, com en aquesta animada versió en viu. Descansi en pau amb els grans. Aquí continuarem molt agraïts al seu llegat musical i pedagògic, i contagiant-nos de la bona música.

La importància la marquen els fets i la realitat que va crear. Ramon Muntaner (1950-2021)

Maria Gateu

Sí, ens vam acomiadar d'ell a finals de l'any passat, del 2021, quan tenia 71 anys. La notícia va ser inesperada, abrupta i, fins i tot, injusta. Havíem perdut un poeta, un músic i un amic. El comiat va ser conjunt i molt sincer. De fet, la SGAE, de la qual va ser director durant més de 30 anys i fins al seu darrer dia, li va retre homenatge no només amb una cerimònia, sinó també amb una pàgina especial de Facebook on tothom qui volia podia deixar un missatge de comiat i d'homenatge:

“Si ho desitges, escriu al company i amic Ramon. Reconegut com a autor fonamental de la història de la cançó a Catalunya, el Ramon ha estat el director de la SGAE a Catalunya i les Balears.”

Aquest és el fragment que encara apareix a la pàgina de la famosa xarxa social, on músics i amics com Lluís Fortuny Guarro, Pep Blay i Lúcia Pujol li han deixat un missatge d'adeu. Molts d'ells subratllen la seva trajectòria, sí, i també la seva figura i el seu esperit càlid, empàtic i vinculat sempre amb la música, fos de la manera que fos.

Si fem un repàs ràpid per la seva vida musical, hem de destacar tant sí com no l'any 1972, moment en què va guanyar el Concurs de Promoció de Noves Veus de la Cova del Drac. Gràcies a aquest fet i després d'haver-se dedicat a la composició de música per a teatre, es

va donar a conèixer a partir del 1974 com a teloner de Lluís Llach, Francesc Pi de la Serra i Maria del Mar Bonet. De la seva etapa de compositor i intèrpret, també n'hem de destacar la banda sonora de la pel·lícula *La plaça del Diamant*, basada en la novel·la de Mercè Rodoreda. L'any 1982 va ser quan la va publicar, i també quan va tornar a la composició. A finals dels vuitanta ja va allunyar-se dels escenaris per donar pas a la seva aleshores nova etapa, la de gestor musical.

L'any 1990 va ser nomenat director de Ressons, un centre de promoció i difusió de la cançó dependent de la Generalitat. L'any 1992 va incorporar-se com a director artístic de l'Espai de Dansa i Música de la Generalitat de Catalunya i com a director del Mercat de Música Viva de Vic. Aquests dos càrrecs els va ocupar fins a principis del 96, moment en què va engegar la seva trajectòria a la SGAE, com a director de les seus de Catalunya i les illes Balears. I és aquí on va esdevenir un dels referents catalans de la gestió i la promoció saludable de la música no només per al públic general, sinó també per a tots els implicats i professionals del sector. De fet, des del *Jazz Butlletí* vam tenir una xerrada amb Agneta Domínguez Benito, cap de comunicació, activitats i serveis generals de la SGAE, que va compartir amb nosaltres tot un seguit de reptes i fites que tant ella com l'entitat havien aconseguit gràcies a la labor del Ramon.

D'entre totes, l'Agneta va destacar, precisament, la pedagogia i la sensibilització del sector musical envers la feina dels músics i compositors, així com de tota la resta de membres del sector. Una pedagogia que va incloure la dialèctica al voltant dels drets d'autor i la seva importància. Muntaner també va dur a terme una profunda labor de connexió i mediació per establir ponts entre els autors i la resta de la societat. I tampoc podem oblidar la creació del model SGAE català, una cosa que, gràcies a ell i a la seva feina com a director de l'entitat, s'ha aplicat a la resta de seus de la Societat General d'Autors i Editors. I finalment, i no per això menys important, cal destacar la tasca de Muntaner envers els treballadors de l'entitat. Segons explica l'Agneta, gràcies a ell la SGAE va passar de ser una entitat profundament jeràrquica a ser transversal, democràtica i igualitària. I aquest últim tret fa referència no només a perfils i càrrecs, sinó també al gènere. De fet, gràcies a ell, de quatre llocs de treball dins de la SGAE Catalunya, tres van passar a estar ocupats per dones, entre les quals figura la mateixa Agneta.

Com a AMJM i tenint en compte la relació que vam mantenir amb ell, només podem estar agraïts a Ramon Muntaner per la seva contínua reivindicació del nostre paper com a ens important per al sector. I no només important: també necessari per a la figura dels compositors, intèrprets i implicats en la música moderna i el jazz. Gràcies a ell, vam ser la primera entitat a vincular-nos amb la seu catalana de la SGAE, i vam formalitzar i localitzar la seu al mateix edifici que l'entitat.

Ramon Muntaner, mil gràcies i que la música t'acompanyi (i tu a ella), siguis on siguis.

Jordi Sabatés (1948-2022)

Vicens Martín

Tòpic 1: ningú és profeta a la seva terra.

Tòpic 2: ens adonem de la grandesa d'algú quan ja no hi és.

Amb el Jordi Sabatés es compleixen tots dos tòpics. Si s'hagués dit George Shoes i hagués nascut en un indret del planeta on realment valorin l'art, la seva obra seria de domini públic, i la seva pèrdua, viral en el món de la cultura a tot arreu. Però som un país petit on ens hem oblidat d'uns pioners que als anys setanta feien una meravellosa música autòctona, fusió de jazz americà amb música clàs-

sica i contemporània europea, tot barrejat amb aires mediterranis. Valents *laietans* que, amb formació clàssica —l'única que tenien disponible en aquell moment— van regirar terra, mar i aire per accedir al que s'estava creant als Estats Units i a la resta d'Europa, i van aprendre i assimilar nous llenguatges per adaptar-los a la seva obra. I un dels líders d'aquella generació va ser el Jordi.

A casa va arribar a finals dels anys setanta a través del meu germà gran. Mentre jo començava a robar-li la guitarra per tocar heavy, ell portava vinils de rock simfònic i jazz-rock que em capgira-

ren el cervell. Beneït adocrinament fraternal. I entremig d'aquells LPs, dues perles sonores del Jordi Sabatés amb el Toti Soler. Encara tinc el record de tardes fent deures escoltant en *loop* temes com *Moyenne girl* o *S'hora baixa*.

A més a més, el Jordi em va guanyar amb els seus temes dedicats a Edgar Allan Poe i a *El senyor dels anells*, dues lectures bàsiques en la meua joventut.

Quan anys després vaig tenir la fortuna de conèixe'l em vaig trobar una persona propera i generosa, àvida d'explicar vivències i compartir coneixements. En la seva conversa podia passar sense interrupcions de Jerry Roll Morton a Chopin o Mompou, i demostrar així com havia estudiat i desxifrat els secrets de músiques ben diverses. Poca gent podia dominar un ventall tan ampli d'estils com ell. Però dins del seu eclecticisme, sempre hi havia la seva veu personal.

Era habitual sentir-lo parlar, sense rancúnia ni acritud, de com d'abandonat se sentia aquí, a la seva terra, i com li costava que el programessin als festivals propers mentre no parava de viatjar per tot el món. Algun dia ens hauran d'explicar què va passar en la cultura de subvencions d'aquest petit país per perdre les brillants propostes musicals que es van desenvolupar als anys setanta, abans dels booms del rock i el pop en català.

El 2009 la revista *Jaç - Enderrock* demanava a un grup d'experts establir quins eren els millors discos de jazz als Països Catalans. I el primer lloc va anar a *Vampyria* (1974), la joia que el Jordi va fer juntament amb el Tete Montoliu. El Jordi sempre es va sentir orgullós d'haver aconseguit asseure el Tete davant d'un Rhodes, amb l'al·lèrgia que tenia als instruments elèctrics. Busqueu-ne els vídeos a YouTube i observeu la cara de diversió del Tete, tractant el Jordi com un igual.

I per duos, el que Àngel Casas, l'any 1982, va aconseguir per al programa *Musical Express*, que va posar al mateix escenari el Jordi amb el seu idolatrat Chick Corea i que també podeu trobar a YouTube.

Però abans, dels seus inicis artístics en destaca el seu treball a *Om* (grup darrere el *Dioptria* de Pau Riba) i *Jarka*, amb material original del Jordi on ja es veu el domini tècnic de l'instrument, la seva riquesa harmònica, aquells arpegis ascendents on cada nota supera en sorpresa l'anterior, aquells acords majors quan tothom els hauria fet menors o aquells dominants alterats que bufen aire nou als temes. En la seva improvisació hi pots trobar blues i bebop, però també moments que hauria signat qualsevol expert en free-jazz (busqueu la pista *Esquizofrenia al disc Morgue* o *Berenice*). I les seves composicions podien oscil·lar del jazz clàssic al jazz-rock, o del romanticisme a l'impressionisme. La grandesa de fer-ho tot amb la naturalitat de no fer res. El seu anhel d'innovar el va portar a jugar amb enregistrar-se en multipista, i combinar sovint piano acústic, Rhodes i orgue, com ja havien fet els seus admirats Bill Evans i Lennie Tristano.

La seva precisió tècnica la trobareu en la interpretació que va fer de ragtimes de Scott Joplin. Algun expert en semiòtica ens hauria d'analitzar la seva *Invocació a Scott Joplin*, conversa pianística entre el Jordi i un eteri Joplin, en què passava amb naturalitat d'un llenguatge de ragtime clàssic a la sonoritat contemporània habitual del Jordi.

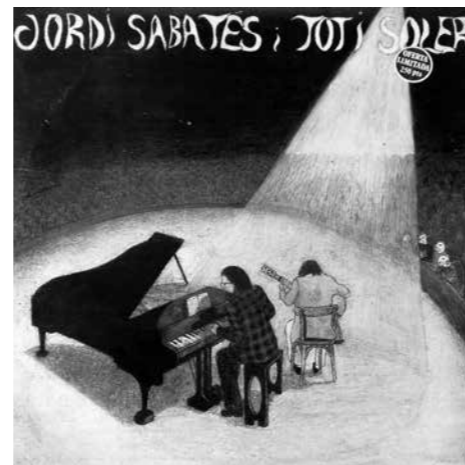
I en el seu treball de recerca artística va ser multidisciplinari molt abans que aquesta paraula es posés de moda. Espectacles de música i

màgia, i sobretot les bandes sonores que va escriure per als curmetratges de Segundo de Chomón, per a Buster Keaton o la meua predilecta: veure el *Nosferatu* de Murnau amb ell interpretant la música en directe.

Més enllà del piano, també era un brillant arranjador i instrumentador, com podreu escoltar al ja anomenat *Dioptria*, al *Breviari d'amor* de Maria del Mar Bonet, als lieder acompanyant la Carmen Bustamante o meravelles com la seva adaptació dels *Tres preludis de Gershwin*, del seu disc *El secret de la Criolla*.

No va parar de crear fins a l'últim moment, i el cap li bullia amb projectes. Va superar problemes de cor i va tornar a la carretera, i va signar un darrer disc brillant en homenatge a alguns dels seus referents, *Maverick*.

Sovint es diu que sempre ens quedarà la seva música; jo trobaré a faltar tota la música que es va quedar al seu cap i de la qual no podem gaudir. Aprenem d'una vegada a valorar els genis de casa, siguin de l'estil que siguin.

Novetats discogràfiques

Owl & Lark
Migration
Autoedició
Jazz

Pablo Pulido, bateria / **Rui Resende**, piano / **Esteban Maxera**, baix (temes 5 i 7)

Als pots petits hi ha la bona confitura. Aquí es confirma aquesta cita, aquesta afirmació. *Owl & Lark* és el nou treball del duet Migration, format pel bateria argentí Pablo Pulido i el pianista portuguès Rui Resende. Per què un pot petit? Perquè són (només) 7 peces: algunes de compostes i arranjades pel duet; d'altres, versions de temes com *Blue in green*, de Bill Evans i Miles Davis, o *Caravan*, de Juan Tizol i Duke Ellington. El resultat és una delícia basada en decisions valentes i sense prejudicis, on el domini dels instruments és l'excusa perfecta i l'única raó per demostrar que, efectivament, bateria i piano no necessiten cap artifici més. Un so molt ben treballat que compta, a més a més, amb la magnífica intervenció, en els temes 7 anéis i *Caravan*, del baixista Esteban Marxera.

Alegria
FlamenGrass
Microscopi
Flamenc & bluegrass

Lluís Gómez, banjo / **Carol Duran**, veu, violí / **Maribel Rivero**, veu, contrabaix, palmes / **Javier Vaquero**, guitarra flamenca

Estem davant un primer àlbum, tot i que els músics que l'integren ja tenen prou experiència perquè ni ho sembli, ni sigui, ni caigui en els clixés típics d'un primer àlbum. Sí, *Alegria* és el seu títol, però també el que sentirà tothom qui s'apropi a la proposta d'aquest quartet. Temes plens de ritmes flamencs, rumbers a la catalana, balcànics, sefardites, swing i dels Apalatxes. Una mescladissa atòpica, una raresa que acaba sent una alenada d'aire fresc per a tots els qui ens hem atrevit a escoltar-la i n'hem gaudit.

Nucli Trio
Nucli Trio
Discmedi
Jazz

Guillem Plana, guitarra / **Aleix Forts**, contrabaix / **David Viñolas**, bateria

Dos anys, amb les seves nits i dies, i molts directes a la Jazz Cava de Vic han servit perquè el trio format per Guillem Plana, Aleix Forts i David Viñolas fessin aquest disc. Nucli Trio ha publicat el seu nou treball homònim sota la premissa de vincular el jazz clàssic gravat a l'antiga, en una sola sessió, amb llurs tarannàs, amb un resultat que balla entre la sensualitat, la frescor i l'espontaneïtat de tres intèrprets que no només han evolucionat i han crescut amb els directes a Vic, sinó que també han aconseguit la fita més important: vincular-se sense prejudicis i harmonitzar els seus caràcters.

Tutta colpa della musica
Laura Milazzo
Autoeditat
Jazz & swing

Laura Milazzo, veu / **Aleix Gispert**, guitarra / **Àlvar Monfort**, trompeta / **Pau Lligadas**, contrabaix

La cantant italiana Laura Milazzo ha volgut adaptar a ritmes jazzístics, després dels ànims i d'una xerrada amb la seva professora de cant, alguns dels clàssics de la música italiana dels anys seixanta i setanta. Cançons com el clàssic *Parole, parole*, que tenen un vincle especial amb la solista perquè d'ençà de la seva infància les escoltava fins i tot abans de saber que volia ser cantant. Aquest afecte se sent als temes i als arranjaments; una calidesa tendra i bonica, on la veu de Milazzo no només en surt beneficiada, sinó també potenciada i molt ben acollida pels músics que l'acompanyen.

Assessorament legal, laboral i tributari

Blasco-Sellarès i Associats, SRL

- 6 hores d'assessorament anual gratuït.
- Descomptes en gestions i accions judicials.
- Assessorament tributari (IRPF, IVA i altres impostos).
- Assessorament legal (propietat intel·lectual, contractes discogràfics, drets d'autor, management).
- Assessorament laboral i Seguretat Social.
- Assessorament a músics amb estructura empresarial i/o societària (productors, estudis de gravació, promotors, etc.).

93 487 28 42 · info@bsa.es · www.bsa.es

Botigues de discos

Disco 100

- Descompte del 5% en tots els productes.

93 284 09 04

Jazz Messengers

- Subscripció anual gratuïta a la revista mensual de Jazz Messengers. Demanar l'oferta a la botiga al fer una compra mínima de 30 euros.

93 215 88 46 · info@jazzmessengers.com

Botigues d'instruments

Unió musical

- Descompte preferencial en la compra de productes.

93 200 81 00 · muntaner-info@umusical.com

Musical Fusté S.L

- Descomptes entre el 10 i el 25% en tot tipus d'instruments i accessoris.

93 455 92 58 · www.musicalfuste.com

Pianos Mas

- Descompte mínim del 10% en la compra d'instruments i accessoris musicals, exceptuant els pianos.
- Descompte especial en el cas de la compra de pianos, depenent del tipus i model.

93 232 64 57.

Sales i clubs

Arte

- Preu especial de l'entrada dels concerts: 8€ per als concerts que valen 10€
- 10€ per als concerts que valen 15€

93 454 90 48 · www.artte.es

Cafè del Teatre (Escorxador Lleida)

- Descompte d'un 25% en el preu de l'entrada a concerts.

97 327 93 56 · www.cafedelteatre.com

Cicle Contraaix

- Descompte 20% en els concerts del cicle

Christian@contraaix.com

93 685 32 42 · www.contraaix.com

Jamboree

- Els socis de l'AMJM gaudeixen dels beneficis VIP-MUSICS JAMBOREE, amb diversos descomptes segons l'activitat. Consulteu condicions amb l'oficina de l'AMJM.

Luz de Gas

- Entrada lliure a la sala i a tots els concerts, exceptuant aquells als quals el promotor sigui aliè.

93 209 77 11 · www.luzdegas.com

Nova Jazz Cava (Terrassa)

- Descompte del 20% en totes les activitats organitzades per Jazz Terrassa - Club de Jazz d'Amics de les Arts i Joventuts Musicals de Terrassa, dins la temporada estable de jazz de la Nova Jazz Cava i del Festival de Jazz de Terrassa · 93 780 50 12 · www.jazzterrassa.org
- 20% de descompte a les consumicions durant tota la setmana.

Comunicació

Comunicom

- Descompte 20% en disseny gràfic de portades de discos, caràtules digitals, CDs, LPs, pòsters i flyers.

Pack Opera Prima per al primer disc de l'artista a un preu especial. 656 584 850 · comunicom.es/AMJM

CRI2

- Web i e-mail amb domini propi.
- Alta 29 euros (una vegada) i 5 euros mensuals.

902 012 075 · www.cri2.com

Oliver Adell

- Fotògraf freelance. Descompte 15% sobre el preu suposat del treball a realitzar.

626 411 863 · zelanda03@yahoo.es

oliverphoto.cat/ca

Rosazul Promo

- 10% descompte en els serveis de promoció de música.

93 224 01 17 · 655 170 854 · www.rosazulpromo.com

La Costa Comunicació

- 15 % descompte en serveis de comunicació cultural

93 310 38 88 · www.lacosta.cat

Lloguer de cotxes

Tot Car

- Consulteu el descompte aplicable a l'oficina de l'AMJM.

93 405 34 33 · mail@totcar.es · www.totcar.es

Estudis de gravació i sonorització

Aclam Records

- Preu hora: 20€
- Preu dia: 160€
- Pack gravació superior a 3 dies: 150€ /dia.
- 20% descompte en totes les tarifes.

Consell de Cent, 215 08011 Barcelona · 93 487 20 45

Carles Dénia, producció musical i estudi de gravació

- 25% de descompte

C/ Colón, 50 · 03700 Dénia (Alacant).

663 730 499 · 600 638 942 · info@carlesdenia.com

http://vimeo.com/58428202

https://www.dropbox.com/sh/7zd5r375a4qifk6/nQ-UllkdJC

Estudis 44.1

- 10% de descompte a les tarifes d'hores d'estudi.

972 39 45 46 · www.44.1estudidegravacio.com

KitfluSound

- Descompte 25% sobre els preus.

607 764 728

kitflus@kitflusound.com · www.kitflusound.com

Mars Musical Audio Recording Studio

- 15% de descompte sobre les tarifes actuals

652 828 140 · www.marsstudio.audio

MordiscoRecords

- 10% de descompte en gravació en alta fidelitat amb equip mòbil, d'altíssima qualitat, en qualsevol lloc i circumstància.

653 862 323 · igor.binsbergen@gmail.com

www.mordiscorecords.com

Nómada 57 (estudi de gravació i postproducció audiovisual)

- 10% de descompte en serveis de gravació i mesclades en estudi · 93 303 40 35

93 303 40 35

Rosazul

- 10% de descompte en tots els serveis.

93 224 01 17 · www.rosazul.com

Rulot

- Sonoritzacions i il·luminacions d'actes, lloguer de material, bucs d'assaig, edicions de CD, K7, vinils i DVD, fabricació de flight cases, estudi de gravació i sala de concerts. Descomptes segons producte.

93 278 81 02 · www.larulot.com

Sonostudi

- Descompte del 25% en el lloguer de material.
- Equip de so de 500w complert 8ch. Inclou PA, taula i microfonia 135€, més IVA (21%).
- Equip de so de 1000w complert 8ch. Inclou PA, taula i microfonia 165€, més IVA (21%).

93 300 16 30 · www.sonostudi.com

93 300 16 30 · www.sonostudi.com

Equips i suports

AmplisBarry

- 10% de descompte.

Font Florida, 10 · 08004 · Barcelona

934 254 781 · genibarry@yahoo.es

Delta-Pro

- Descompte sobre els preus de tarifa.

93 210 58 85 · info@delta-pro.com.

www.delta-pro.com

RB Audio Technology

- Audio, micros, amplificació, més alta qualitat

605 25 13 96 · rbaudiotec@gmail.com

Salut

Doctor Raimon Pou, clínica dental

- Primera visita d'orientació, gratuïta, i 15% descompte en tots els tractaments.

Consell de Cent 180, 2n, E · 93 323 61 06

Josefina Llargués (psicopedagoga, logopeda, homeòpata i naturòpata)

- 15% de descompte en tots els serveis.

http://josefina-llargues-terapias-naturals.cat

607969939 · josefinallargues@hotmail.com

Kenzen Pilates Studio

- Classe de prova gratuïta i 20% de descompte en la quota mensual. Muntaner 81, sobre-àtic, 1a.

08011 Barcelona. 93 453 86 05 · 686 006 920

www.kenzenpilates.com

KOS Fisioterapeutes

- 10% de descompte en totes les sessions.

93 412 06 27 · www.kosfisioterapeutes.com

info@kosfisioterapeutes.com

Marta Pugès (fisioterapeuta)

- Primera visita gratuïta i un 15% de descompte en la resta de sessions · 669 94 63 85 (horas convingudes).

Visites a Tona i Barcelona.

Susana Ramon Mètode Feldenkrais

- Educació somàtica per a músics
- 10 % de descompte en sessions individuals i tallers col·lectius. Art, Moviment & Expressió. 670 343 627

contact@susanaramon.com · www.susanaramon.com

Coaching

Coaching per a músics

- InPuls Art Coaching. Susana Ramon
- 10% de descompte · 670 343 627

contact@susanaramon.com

www.metodofeldenkrais.com

Hotels

Hotel Nouvel

- Descompte mínim del 10% al preu de l'habitació sobre la millor tarifa disponible a la web de l'hotel

+34 93 301 82 74 · www.hotelnouvel.com

Locals d'assaig i coworking

CAB38B Oto Music House

- Espai d'assaig/performance amb equipament tècnic i amb capacitat per 25 persones assegudes.

• 17€/hora de lloguer. Descompte 10% per dia sencer o mitja jornada

www.octaviobugni.com/the-music-studio

CoMusicWork

Bucs d'assaig, espai de coworking, salad'esdeveniments...

- 10% descompte

682 62 12 10 · oriol@comusicwork.com

hola@comusicwork.com

Fes-te soci!

Per què?

Perquè formes part d'un col·lectiu que defensa els teus drets laborals i professionals

Estàs representat davant de polítics, institucions, empreses i associacions

Tens una oportunitat real de millorar la teva professió

Podràs accedir a informació sobre ofertes de feina, beques, subvencions, convocatòries...

Associem-nos i millorem la nostra professió

L'Associació de Músics de Jazz i Música Moderna de Catalunya (AMJM) és una entitat cultural, democràtica i de caràcter sindical creada l'any 1989 amb la finalitat de representar el col·lectiu de músics professionals i aconseguir millores culturals, socials i econòmiques. L'AMJM forma part de la Acadèmia Catalana de la Música i altres entitats en defensa del sector.

Els nostres objectius:

! Defensar els interessos del músic professional | Ser l'interlocutor legitimat davant les institucions | Divulgar la música i les activitats dels socis

Els nostres serveis:

! Assessorament jurídic | Descomptes i ofertes en empreses del sector | Informació regular i actualitzada de tot allò relacionat amb el jazz i la música moderna (convocatòries, ajudes, beques, concursos, etc.)

Les nostres eines de promoció:

! Jazz Butlletí | Festival l'Hora del Jazz-Memorial Tete Montoliu | Cicles organitzats en col·laboració amb altres entitats | Web de l'AMJM

Inscripció **7,71 €** • Soci **19 € cada 2 mesos** • Soci Col·laborador * **15,42 € cada 2 mesos** •
Cuota especial < 31 anys **15,42 € cada 2 mesos** • Un soci presenta nou soci **50 % pels 2 durant 1 any** •
Recent graduat **preu reduït el primer any des de la graduació**

* El soci col·laborador rep el JazzButlletí i el Carnet de Soci i té descomptes a determinats serveis en conveni.

+ Informació:

Passeig Colom, 6 local 4 (Barcelona) • Tel: 93 268 47 36
amjm@amjm.org • www.amjm.org

AMJM
ASSOCIACIÓ DE MÚSICS
DE JAZZ I MÚSICA
MODERNA DE CATALUNYA